

Ioana Maria Stăncescu

TOT CE I-AM PROMIS TATĂLUI MEU

Ioana Maria Stăncescu

Tot ce i-am promis tatălui meu

Capitolul 1

Îmi zâmbește și o ia înainte, pe culoar. Are buza de sus subțire — o ajă palidă, aproape inexistentă, și cersei în formă de pisică. Mă iau după ea și încerc să grăbesc pasul. Să fiu ascultătoare. Să nu pun probleme. Sau întrebări. Vreau să mă placă. Trebuie să mă placă. *Haideți mai repejor*, zice. Vocea ei are ceva copilăros și nerăbdător, ca a oamenilor dimineața, când încă așteaptă minuni de la ziua ce-abia începe. Pe etaj miroase a stătut și a carne fiartă. și a încă ceva cunoscut. Instinctiv, nu mă uit niciodată, nici în dreapta. Însă, chiar și aşa, îi simt, îi aud. Sunt mulți — unii pe scaune, alții în picioare. Le simt privirile ca pe niște degete care mă pipăie. Sau poate că doar mi se pare. Poate că prezența mea acolo le este indiferentă. N-am cum să știu. Nu vreau să-i văd. Mi-e silă de ei. și frică. Femeia se oprește în fața unei uși, se întoarce către mine cu o privire de orb, fixată undeva, la întâmplare, deasupra capului meu și apăsa pe clanță. Pisicile din urechi îi se mișcă încoace și încolo, trăgându-i ușor de lobi, în jos. *Dacă sunt prinși de cap se trage din romani, dacă nu, din daci!* Așa spuneau copiii, la școală, când eram eu mică, pipăindu-și unii altora lobii urechilor. Sau poate că

era invers. Nu mai știi. Într-o zi, o să-mi fac și eu găuri în urechi. Mă gândesc la asta ca la un plan și simt că mi-e un pic mai bine.

— Aici este, zice și se dă la perete, cât să mă lase să trec. De partea cealaltă a ușii — un pat, o noptieră, un televizor. Atât reușesc să văd.

— Baia este chiar după colț. Aveți și frigider și aer condiționat. Telecomanda este pe noptieră. Mă întorc. Se va întoarce.

Rămân singură. Încep să-mi scot lucrurile din rucsac: cartea, telefonul, căștile, un măr verde, sticla de apă, șervețelele. Aș fi putut să le las înăuntru, în buzunarul ăla mare, cu fermoar, dar simt nevoie să fac ceva. E ca la hotel, doar că n-am dulap. Mă descalț și mă întind pe pat de parcă ar fi fost evident că acolo trebuie să mă aşez. Dau drumul la televizor și aștept câteva secunde înainte ca ecranul să se aprindă cu un zgomot de respirație scurtă. Undeva, în colțul din dreapta, o bucătică minusculă de hârtie stă lipită acolo, ca un pansament. Forță electrostatică, parcă aşa era. Îmi dau seama că știu doar că există, dar habar nu am ce e și, dacă m-ar întreba copilul, ar trebui să trag de timp și să mă uit pe şest pe Google, ca să nu-i zic că nu știu. Mamele care știu sunt mai bune decât mamele care nu știu. Așa mă gândesc și iau o gură de apă. În loc de una de aer. Nu mi-e sete, dar aşa fac eu. Când simt că nu pot să respire, beau, împingând și niște oxigen prin buzele întredeschise. Dar nu mi-e sete.

Găsesc un documentar cu niște escroci din State care le-au furat unora banii după ce s-au împrietenit cu ei pe internet. Îmi verific telefonul. Ecranul e negru, ca un ochi închis. Mă încurajez singură: hai, că n-a trecut totuși decât o zi!

Îmi vorbesc cu *tu*, ca și cum am fi două. Așa m-am obișnuit. Uneori e ea aia mai proastă, alteori eu. Amândouă vrem să fim frumoase. Cealaltă e însă mai slabă. și mult mai Tânără. Despre mine n-am chef să vorbesc. Eram împreună, în bucătărie, când am găsit mesajul. *Ai văzut, fată, și tu care credeai că te-a uitat!*

Un zgomot de pași crește în spatele ușii. *E timpul*, îmi spun și mă chinui să respire adânc, ca și cum nu știu când voi mai avea ocazia să-mi umplu plămâni cu aer. O văd în prag și, în timp ce gura mea spune ceva, pe dinăuntru se tipă după ajutor. Mă las moale pe mâna ei. Prima perfuzie. *Doar cortizon și glucoză*, zice. Nu simt nimic diferit. Începe să mi se facă foame și mă uit la mărul de pe masă. Pare de plastic. La televizor, poliția tocmai l-a prins pe unul dintre escroci. *Vârsta?* mă întrebă. *Patruzeci, răspund. Dreptul sau stângul? Dreptul*. Notează. *Mâine dimineață, să-mi fiți aici la 8, cel târziu. Sigur, sigur*, zic și-i zâmbesc. Zâmbește și ea. Deja sunt a ei. Acum poliția l-a prins și pe al doilea escroc. Aștept să se termine perfuzia și mă uit iar la telefon. *Stai, fată, înștiștă, o să răspundă!* O să vezi c-o să răspundă! zice aia slabă către ailaltă. și proasta crede.

*

Martie 1992. Stăteam ascunsă într-o geacă urâtă de iarnă, galben cu negru, și simțeam cum amețesc de foame. De trei zile, de când mă urcasem în amărătul ăla de autocar, mâncașem te miri ce și mai nimic. Îmi făcuse mama niște sandvișuri, dar, după o zi și ceva de drum, cașcavalul începuse să se topească și să se amestece cu miezul de pâine, rezultând un fel de pastă

absolut dezgustătoare. Abia după ce am trecut granița dintre Ungaria și Austria au început să vină benzinăriile cu cafenele și magazinășe colorate, cu panouri luminoase și toalete curate. În România, la nici trei ani după comunism, încă ne pișam pe marginea drumului, în porumb sau în pădure. Mai să fac blocaj renal de cât mă ținusem până să ajungem la un amărât de hotel, undeva pe la Băile Felix. În noaptea aia, am dormit patru într-un pat dublu. Aveam o singură pătură, aspiră, roșu cu negru, în carouri, și un cearceaf plic prea scurt. Dimineață, la micul dejun, ne-au dat o felie de pâine prăjită, pusă direct pe plită, și o cană cu ceai. În meniu scria și ceva de niște crenvurști, dar noi eram copii, ce știam noi?! Am curățat arsura cu un cuțit de uns și am mâncat pâinea.

Erau cinci autocare cu totul. Un fel de convoi bizar ce urma să ducă până-n Franța zeci de copii și profesori din București. Trei zile. Atât am stat pe drum. Mers întins, fără opriri, mai puțin una de cafea pentru șoferi și un mers la closet pentru noi, restul. Încercam să ne controlăm sfincterele și să ne ținem cât puteam de mult, ca-n cele cinci sau zece minute de pauză să ne rămână timp să căscăm gura prin benzinării. În România, la benzinării, abia începuse să fie benzină. Atât. Pe când ăstia din străinătate aveau de toate în benzinării: ciocolată, sucuri, pungi cu biscuiți, Toblerone, reviste, înghețată. Chiar și jucării. Mușunachi de-ăia din desene, moi și cu ochii cusuți, de care eu n-avusesem niciodată. Când n-ai, vrei. Asta nu trece cu vârsta. Nu mi-am luat însă nimic. N-aveam cu ce. Dar nici ceilalți nu aveau, aşa că, la momentul ăla, mă simțeam aproape fericită.

La toaletă nu se plătea, hârtia era în trei straturi și săpunul făcea spumă și curgea verde sau roz. În România, ne spălam cu Irinel. Săpunul, aşa se cheme. Astăcând nu aducea tata de prin alte părți vreun fa pe care mama îl scotea cu grija din cutie și-l aranja printre pulovere, să miroasă frumos, a străinătate.

Era deja întuneric când am ajuns la destinație, într-un oraș cu platani, catedrală și şampanie. În sala unde ne adunaseră, deopotrivă români și francezi, era destul de frig, aşa că am rămas cu geaca pe mine. Mi-aș fi tras și gluga pe cap dacă nu aş fi riscat să arăt bizarre, și nu pentru că uşa rămăsesese deschisă și era curent, ci pentru că eram nespălată și părul meu, tuns bob, arăta slinos. Un bec pâlpâia nevrotic în tavan. Fără să vrem, ne strânseseăm unii în alții, ca pinguinii, așteptând să ne auzim numele și pe cel al familiei unde aveam să mergem. Zici că eram la o decernare de premii unde fiecare francez din sală urma să primească, în dar, un copil român. *And the winner is...* nu înțeleg ce vorbește omul ăla cu chelie și costum. Îmi aud doar numele și ceva legat de o excepție. „Băi, ai grija cu ăștia, că sunt plini de fițe! Vezi și tu cum ii perii. Zi-le și tu că vai, ce frumos e la ei, de-aștea care să le meargă la suflet!“ Așa mi-a spus Rareș. El mai văzuse francezi de când stătuse cu ai lui în Algeria, pe vremea lui Ceasăcă. Rareș era săten, cu ochii căprui și mă plăcea. De-aia cred că a și făcut față aia lungă când a auzit că am nimerit la un băiat. Unul înalt, cu plete. Atât am reușit să văd în primele momente. Niște zile mai târziu, eram îndrăgostită și nu știam ce să fac cu mine. Până la urmă i-am spus-o. I-am spus-o aşa, de-a dreptul, cu curajul și inconștiența tipică fetelor când încep să iubească. Aia pe

care unii o numesc prostie. Dar n-au dreptate. *Cine spune că este!* Aşa mi-a zis mama să mă apăr când rând copiii de mine, la şcoală. Pe vremea aia nu eram proastă, doar mai grasă. Eu şi cu încă una, Otilia, eram alea din clasă cu ditamai curul. Din păcate, sfatul mamei nu mi-a folosit la nimic. Cui să-i fi spus aşa ceva?! Cu Otilia n-aveam motive să mă cert. Eu o ajutam la matematică, iar ea îmi dădea din checul făcut de bunică-sa. Bunică-sa era brunetă, uscată şi avea un ochi de sticlă la care mă holbam de fiecare dată când mă duceam la ei în vizită.

*

Aşadar, în ultima mea dimineaţă în Franţa am intrat în cameră peste francez, cîcă să-mi iau la revedere. Trecuseră deja două săptămâni de când stăteam la el acasă, aşa că avusesem suficient timp să mă îndrăgostesc ca lumea. De fapt, ştui şi cum a fost: m-a întrebat o fată care era cu mine acolo, în schimbul călăritării între licee. Mergeam pe stradă doi câte doi, cu profesorii în faţă, să vizităm catedrala cea mare, din centru. Şi ea era fix lângă mine şi, cu ochii ridicăti spre turla catedralei, mi-a zis: *Auzi, mă, nu vrei să facem schimb? Că tipă asta la care am nimerit eu e una de-aia ca tine: citeşte toată ziua şi are note bune.* Am dat din cap că nu. *Hai, fată, de ce eşti naşpa?* a insistat ea, dându-şi părul după ureche. *Ce, te-ai îndrăgostit?* Uneori, ajungem să fim aşa cum ne spun alții că suntem. Ca şi cum ne-ar deschide uşa de la o cameră şi ne-ar impinge înăuntru. *Da, i-am spus, îl iubesc şi nu ţi-l dau!*

M-am hotărât aşadar să mă îndrăgostesc cu câteva zile înainte să plec. Doar că până atunci nu-i zisesem nimic. Şi trebuia să-o fac. Să fac ceva extraordinar, la care

să mă pot gândi când voi fi departe. Ceva pe care să-l pot întoarce pe toate pările, pe care să-l revăd în minte ca pe un film, să-i învăţ replicile pe dinafară şi care să devină momentul meu de glorie, că care să rămână lipit pe dinăuntru şi să mă ajute să mă simt importantă, frumoasă şi mai puţin singură. Şi poate chiar mai puţin grasă. Şi pe care să i-l povestesc Otiliei. Aşa m-am hotărât să o fac.

Era o vineri de dimineată, iar el stătea în pat, gol, sub o pătură. Ştui asta pentru că mi-a spus-o: *Nu pot să te pup de la revedere pentru că sunt dezbrăcat!* Nu-i nimic, i-am zis, deşi aş fi vrut să mă pupe. *Eu trebuie să plec, am adăugat, dar nu m-am mişcat.* Mi-am făcut ochii roată prin cameră, ca şi cum aş fi căutat ceva. Lângă pat, o pereche de chiloţi aruncată pe jos. A lui. Åsta chiar e în curu' gol, m-am gândit şi apoi am adăugat cu voce tare:

— Mă duce maică-ta la autocar. Vii şi tu?

Iar el a dat din cap că nu. Că cică nu-i plac despărţirile. Şi eu i-am spus atunci că nu e nicio problemă, deşi nu mi-a picat bine. Apoi a tăcut ca prostu'. Cu mâna pe clanţă, am rămas aşa, în prag, şi, ca în ziua aia când, mică fiind, am sărit în piscină la Giuleşti, fără să ştui să ţinot, doar pentru că tâmpitul călăritării de antrenor a zis că mă prinde, m-am uitat peste umăr şi i-am spus la repezeală: *Eu te iubesc.*

Cuvintele au făcut zgomot. Ca o pereche de palme. La început a rămas aşa, întins şi nemişcat. Nu ştui ce faţă o fi făcut, că mi-a fost ruşine să mă uit la el. *Inchide ochii*, mi-a spus după un minut lung cât o zi de boala şi s-a auzit apoi cum a dat pătura la o parte. Când m-a lăsat să mă uit la el, chiloţii de pe jos dispăruseră. Eu sperasem că-mi dă ceva. Un cadou, ceva de rămas-bun. Ca iepuraşul călăritării pe care i-l cumpărasem eu. Mi l-au pus

într-o cutie de pantofi și, când l-am adus acasă, i-am spus să nu se uite și să stea cu mâinile întinse și atunci l-am scos din cutie și i l-am pus în palme. Era cald și tremura. Iar el s-a uitat pătrat și nici măcar nu știa dacă i-a plăcut. Doar a zis așa, ca pentru el, *ce căcat mai e și asta?* Așa a zis. El nu mi-a luat nimic. Doar s-a ridicat din pat și s-a apropiat de mine. Un pas, doi pași, trei, o mână împinge ușa în spatele meu, cealaltă mă apucă de ceafă ca și cum ar vrea să fie sigur că rămân pe loc. Închid ochii și-mi las gura strivită de a lui. Mai târziu, într-o parcare, cu valiza-n dreapta, cu măsa în stânga și cu inima făcută terci, aştept să mă urc în autocar și să mă întorc acasă. Nu mai văzusem până atunci un băiat doar în chiloți și gustul limbii lui în gura mea aproape că pălise în fața dungilor roșii de pe boxerii lui. La Romarta și la Cocor erau doar chiloți albi, de bumbac. Așa avea și tata. Era prima dată când vedeam chiloți de-ăstia.

Apoi totul s-a întâmplat foarte repede. Șoferul a spus că nu mai sunt locuri, dar că să nu ne îngrijorăm că a mai rămas, căcă, un autocar, însă e în pană și va pleca peste trei zile și că cine vrea, poate să mai stea în Franță. Sau, la o adică, am putea să ne înghesuim câte trei pe două locuri, că oricum de dormit nu se punea problema și noi eram copli, doar nu aveam nevoie de business class. Așa ne-a zis șoferul și a început apoi să râdă singur de ce glumă bună făcuse el. *Eul* am țipat, *eu vreau să rămân!* Fata aia care voia să facem schimb mi-a strigat că e un loc lângă ea, dar eu m-am prefăcut că n-o aud, iar mama francezului n-a înțeles, că fata vorbea în română. Așa că, până la urmă, mi-a luat valiza, a băgat-o înapoi în portbagaj și ne-am întors acasă. *Mai avem puțin timp,*

i-am spus din prag și am împins ușa în spatele meu cu disperarea cu care am învățat să dau din mâini ca să nu mă duc la fund.

Saptezeci și două de ore mai târziu, într-o lună de dimineață, mi-am așezat bagajul deasupra scaunului, am închis ochii și m-am lăsat înărtă către casă. Cică fusese nu știu ce defecțiune la cutia de viteze, dar acum era în regulă. Ba chiar aveam fiecare locul nostru. Iar eu aveam și amintiri bune de întors pe toate părțile. Cu fruntea sprijinită de geam, vedeam bucăți de oraș, de pădure, de șosea, de mașini, de piele, de munți, de cer, de parcări. Fel de fel de bucăți. Până să apuc să le văd în întregime, autocarul trecea deja la altceva, cu mine înăuntrul lui. Din când în când scoceam prin geamantan după ceva de mâncare. Îmi dăduse maică-sa ditamai pachetul, să-mi ajungă. Plus vreo două pulovere pe care nu le mai purta. *Le vrei?* m-a întrebat într-o zi, în fața dulapului deschis din camera ei. *Le vreau*, am zis și am întins mâna după hainele alea, miroșind a străinătate. Dacă n-ai, vrei. Apoi m-a luat cu ea la Carrefour să-mi cumpere de mâncare, pentru drum. Era frumos la Carrefour, atât de frumos că mi-aș fi dorit să rămân acolo până la închidere, ca să pot să iau la rând sticlele cu şampon sau săpunurile și să le miroș pe îndelete și să mă uit la toate pachețelele alea de biscuiți și să văd care sunt cu cremă și care cu gem și, mai ales, ce fel de gem. Făcea și bunică-mea, dar numai de prune. Maică-sa mi-a luat din alea cu zmeură. Era drăguță maică-sa. și știa că-l iubesc. Dar știa și că plec. Era foarte drăguță maică-sa. Mi-a cumpărat așa de multă mâncare, că mi-a mai și rămas: vreo trei iaurturi cu fructe și niște ciocolată. Las' că le duc cadou acasă, mi-am zis,

în timp ce pe dinăuntru mă simțeam ruptă în bucăți, ca ananasul săla din iaurt. Fărâme dulcege, pe care le țineam cât puteam în minte, plimbându-le dintr-o parte în alta, sugându-le până când aproape că le lăsam fără pic de gust. Așa erau amintirile mele.

Era trecut de miezul nopții când am ajuns în București, într-o parcare plină de părinți, șoferi de taxi și câteva curve, undeva pe la Inter. M-am uitat după tata. Nu era nicăieri. Ciudat lucru pentru cineva ca el, care nu întârzia niciodată, *Pentru că astă e o chestiune de educație, ai înțeles? Măi, ai priceput? Da, tati, da.* Eu eram bine-crescută și prea mică să-l contrazic. Ne înțelegeam tare bine, noi doi. Degeaba l-am căutat pe tata din priviri, cu valiza după mine. În jurul meu era doar multă noapte, mulți tăți și multe mame. Ale altora. Până la urmă, m-am întors cu o colegă, cu mașina. Cică îi sunase maică-mea pe ai ei să mă aducă și pe mine. *Îi e rău lui taică-tu, mi-au spus și m-au lăsat să-mi car singură greamantanul.* Poate că, de fapt, nici nu are voie iaurt sau ciocolată, mă gândeam eu, în timp ce trăgeam cu ochiul la colega aia cu care eram și o vedeam cum rămăsese în dreptul portbagajului încis, lipită de-a ei cu forță cu care doar copiii știu să-și ceară iubirea.

*

Totul a început cu câteva luni în urmă când, într-o seară, așezat pe canapeaua din sufragerie, în stânga, exact sub raftul unde aranjase scriitorii sud-americani — *o să-l pun pe toți în partea asta, ca să-l găsim mai simplu* — tata a început să sughițe. Mă uitam la burta lui cum se mișca în sus și-n jos, în timp ce buzele î se strângau una-n alta, ca

două corpuri într-o îmbrățișare ce spera să salveze ceva în interiorul ei. Uneori, câte un fir de suc gastric îi umezea bărbia. A ținut-o așa toată noaptea. A doua zi de dimineață, l-a dus mama la spital și l-a lăsat acolo să-l opereze ăia, că cică făcuse incurcătură de mațe și de-aia sughița ca naiba. Asta era prin noiembrie. Dar acum cicatricea care-l împărtea pe tata oarecum în două începu să pălească și să arate ca obrajii de copil flămând. Așa și tata. Pielea lui se îngălbenea cum fac frunzele toamna, iar el, când nu lăsa mâncarea să rămână în farfurie, o vomita cu icnețe care mă făceau să-mi trag perna pe ureche și să-mi ţin respirația.

Îi cumpărasem de acolo, din străinătate, o pereche de bretele, că vedeam cum îi cad pantalonii de pe el. Erau roșu cu negru. Bretelele. De la Monoprix. S-a bucurat și un zâmbet câștigător traversat față, dezvelindu-i gingia de sus, palidă și nesănătoasă. Stătea așezat pe canapeaua din sufragerie, la locul lui, cu capul ușor într-o parte, ca și cum ar fi vrut să și-l odihnească pe propriul umăr. *Ai stat la un băiat, să înțeleg.* Știa de la mine, de când îi sunasem în prima seară să le zic că ajunsem cu bine. *Mai bine să spui tu, decât să aflu de la altii!* așa zicea. Așa că i-am spus. *Și nu povestești nimic?* Ba da, tati, ba da. Nu mai știu ce-am povestit. Apoi tata s-a culcat și eu m-am dus la bucătărie și mi-am scos un iaurt de-ăla, din Franța și l-am mâncat cu ochii-nchiși, cu mintea aiurea și cu mama așezată, în tăcere, lângă mine, pe un scaun. Doar la un moment dat mi-a luat lingurița din mâna, să o spele și a zis așa, ca pentru sine, un *ehee...* și apoi a pus lingurița în ăla de vase și a dat să stingă lumina.

*

Un an de zile i-am scris francezului. Scrisoare după scrisoare. *Dragă F., sper că ești bine. Să știi că eu... apoi îi povesteam vrute și nevrute ca să-i distrag atenția de la acel dragă sau poate, dimpotrivă, să-l agăț cu cuvântul ăla, să-l oblig cumva să reacționeze, să răspundă, să-l întărât măcar, dacă nu să-l înduplec. Ce nu înțelegeam era de ce naiba îmi spusese și el că mă iubește. Nu atunci când și-a luat chiloții de pe jos ca să poată să se dea jos din pat și să mă sărute, ci a doua zi, când era în blugi și s-a lipit cumva de mine și eu am ales să închid ochii și să-l cred. Ca să fi-o tragă, a zis Otilia. E geloasă, mă gândeam. Și tata, care era din ce în ce mai palid. Mai obosit. Mai greu de suportat. Se enerva că plângem de dorul celuilalt, în loc să plâng de mila lui. Dar n-are cum să-ți fie milă de cineva mai mare ca tine, n-are cum.*

Apol, într-o seară, am aflat că tata o să moară. Mi-a zis mama. M-a chemat în bucătărie, m-a pus să închid ușa în urma mea, să nu se ducă miroslul de praz în casă, și mi-a spus exact aşa cum citești un text de pe o cutie de conserve: *taică-tu e bolnav, are cancer și o să moară undeva, spre toamnă*. Sau poate că nu mi-a spus chiar aşa, poate că m-a luat în brațe și a plâns, doar că eu aşa am simțit. Că și cum mama ctea un text de pe un prompter. Am fugit la mine în cameră și m-am apucat să-i scriu francezului. Aveam în sfârșit ceva teribil din care el ar fi putut, dacă ar fi vrut, bineînțeles, să construiască un pretext ca să-mi răspundă. Nu era musai să mă iubească. Ar fi putut doar să-i pară rău. Măcar un pic, preț de câteva cuvinte acolo. Să i le arăt Otiliei și să-i spun *na, mă, ai văzut?*

O singură dată mi-a scris. Două rânduri. Niște pros-tii. Ceva despre el, despre vreme și despre un prieten pe care-l știam și eu. În loc de la revedere, spunea că dusese

iepurele la o fermă. Scrisoarea se încheia cu un punct. L-o fi pus mă-sa să-mi răspundă, mi-am zis și am dat s-o rup. Apoi m-am răzgândit și am sunat-o pe Otilia.

Nu mai știu ce zi sau lună era când am decis să mă opresc. Din scris și din iubit. M-am oprit dintr-o dată, ca și cum aş fi găsit o ușă pe care s-o trântesc, lăsând de partea cealaltă amintirea băiatului ăstuia. Din când în când, însă, o auzeam cum zgârie ca un animal ce vrea să dea buzna. Imposibil să-l uit. Undeva, mintea mea se încăpătâna să-l păstreze ca pe o rană căreia îi tot rupeam coaja, nu care cumva să treacă și să mă lasc la fel ca înainte: singură, cu fundul mare și fără importanță. Dar despre asta lui nu i-am zis nimic când, niște ani mai târziu, aveam să ne revedem, tot în orașul cu platanii, cathedrală și șampanie. Ne-am dat întâlnire în centrul, undeava pe lângă esplanadă. Am fost să bem o bere și atunci, în fața lui, în seara aia de noiembrie, cu tata mort, cu niște kilograme mai puțin și cu el acolo, mi-am rupt cu totul coaja de pe rană și am lăsat-o aşa, la vedere, căscată ca o gură ce-și cauță cuvintele, arătându-i-o și rugându-l să facă ceva. *Te implor*, mă auzeam spunând pe dinăuntru, în timp ce buzele se strângneau în jurul unei țigări pe care s-a întins să mi-o aprindă.

Nu l-am întrebat nimic din ce era de întrebăt. Șioricum, ce ar fi putut să-mi zică? *Nu fi-am scris pentru că nu avea rost, pentru că nu-mi păsa, pentru că nu conta, pentru că nu te iubeam?* Nici măcar moartea sau iubirea altora nu mă pregătiseră pentru aşa ceva. Eu n-aveam nevoie de explicații, ci de el. Așa că l-am lăsat să tacă și l-am iubit aşa, ca proasta, fără vorbe, dezamăgită oarecum că atât sunt în stare și mândră pe de altă parte că l-am făcut să vină, să iasă din casă în seara aia doar ca să fie cu mine.

Abia acum, cu boala asta și cu jumătatea de viață trăită, am găsit, în sfârșit, timp și curaj pentru întrebări. *Te caut de 20 de ani*, mi-a spus și am simțit cum viața îmi intinde o mână, în timp ce boala mi-o ține pe celaltă, nemîscată, să curgă perfuzia cum trebuie.